

L'octubre ha començat amb temperatura d'estiu

- El diumenge 1 d'octubre la màxima va superar els 30 °C a bona part de Catalunya, amb rècords d'octubre generalitzats a l'interior
- 34,9 °C a Sant Romà d'Abella (Pallars Jussà), la temperatura més alta mesurada per les estacions de la XEMA en un mes d'octubre
- La temperatura baixarà entre dimarts i dimecres, però després es recuperarà i es mantindrà per sobre de la normal tota la setmana

Catalunya ha viscut uns últims dies de setembre i un inici d'octubre de 2023 molt càlids per l'època, amb ambient plenament estiuenc durant les hores centrals del dia. La temperatura va pujar progressivament a partir del dilluns 25 de setembre i va tocar sostre entre el dissabte 30 de setembre i el diumenge 1 d'octubre, amb màximes de 30 a 35 °C a l'interior i a les valls del Pirineu.

Aquests valors van implicar rècords generalitzats de temperatura màxima en un mes d'octubre a les comarques de l'interior, superant els del 12 d'octubre de 2011 o el 4 d'octubre de 2004. En canvi, a les comarques del litoral i prelitoral no es van assolir registres tan elevats com els de l'octubre de 2011.

La temperatura nocturna també ha estat elevada, sobretot a muntanya, amb inversió tèrmica. En canvi, a les fondalades ha refrescat força de nit, amb mínimes menys allunyades de les normals per l'època i una notable amplitud tèrmica (diferència entre les temperatures màxima i mínima diària), de més de 25 °C en algunes valls del Pirineu.

34,9 °C a Sant Romà d'Abella, màxima de la XEMA en un mes d'octubre

El diumenge 1 d'octubre va ser una jornada excepcionalment càlida a l'interior de Catalunya i als sectors de muntanya, amb màximes per sobre dels 30 °C a tot l'interior i a les valls del Pirineu, fregant els 35 °C a diversos sectors de Ponent. Els més alts es van assolir al Pallars Jussà, amb 34,7 °C a Tremp i 34,9 °C a Sant Romà d'Abella, la temperatura més alta registrada per les estacions gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya en un mes d'octubre, superant els 34,7 °C de Girona el 12 d'octubre de 2011.

La taula següent recull els rècord de temperatura màxima d'octubre assolits el 61 de les 146 estacions de la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) i de la Xarxa d'Observadors Meteorològics (XOM) que tenen més de 20 anys de dades.

■ **Comunicat de premsa** ■

Rècord de temperatura màxima d'octubre a 61 de les 146 estacions de la XEMA i XOM amb >20 anys de dades

Estació	Comarca	Data d'inici de la sèrie	T màxima 1-2 octubre 2023 (°C)	Dia	T màxima absoluta d'octubre (°C)	Data
Sant Romà d'Abella	Pallars Jussà	20/05/1996	34.9	1	32.8	04/10/2004
Castellnou de Seana	Pla d'Urgell	16/12/1995	34.5	1	33.3	04/10/2004
Albesa	Noguera	21/06/1999	34.5	1	32.0	04/10/2004
Lleida - Torre Ribera (XOM)	Segrià	01/12/1971	34.4	1	32.5	06/10/2009
Pantà de Riba-roja	Ribera d'Ebre	18/11/1996	34.3	1	32.3	02/10/2022
Roda de Ter (XOM)	Osona	01/09/1995	34.3	1	33.5	12/10/2011
el Poal	Pla d'Urgell	14/09/1989	34.2	1	32.4	04/10/2004
Organyà	Alt Urgell	16/01/1996	34.0	1	30.9	04/10/2004
Golmés	Pla d'Urgell	08/08/2000	34.0	1	31.8	04/10/2004
Maials	Segrià	20/12/2000	33.9	1	30.8	02/10/2013
Vilanova de Segrià	Segrià	17/09/1997	33.8	1	31.3	19/10/2014
Gimenells	Segrià	10/12/1996	33.7	1	31.8	04/10/2004
Alfarràs	Segrià	17/09/1997	33.7	1	31.7	04/10/2004
Vallfogona de Balaguer	Noguera	17/10/1990	33.6	1	32.7	04/10/2004
Tàrrega	Urgell	06/11/1995	33.5	1	33.0	04/10/2004
Margalef	Priorat	14/01/1996	33.5	1	31.6	04/10/2004
Ascó	Ribera d'Ebre	15/06/1998	33.5	1	31.8	02/10/2013
Oliana	Alt Urgell	22/06/2000	33.5	1	31.2	06/10/2009
Gurb - la Cabra (XOM)	Osona	01/01/1991	33.2	1	31.4	12/10/2011
Orís	Osona	15/11/1995	33.1	1	31.7	12/10/2011

Comunicat de premsa

Algerri	Noguera	13/12/2000	33.0	1	31.1	04/10/2004
la Seu d'Urgell - Bellestar	Alt Urgell	16/01/1996	32.9	1	30.9	01/10/1997
la Granadella	Garrigues	30/01/1992	32.9	1	30.0	02/10/2013
Os de Balaguer - el Monestir d'Avellanes	Noguera	07/07/1995	32.9	1	30.3	04/10/2004
el Canós	Segarra	22/10/1988	32.9	1	31.6	04/10/2004
Sant Martí de Riucorb	Urgell	05/02/2002	32.9	1	31.1	04/10/2004
la Pobla de Cérvoles (XOM)	Garrigues	01/10/1988	32.9	1	30.0	04/10/2004
Oliola	Noguera	26/03/2001	32.8	1	32.5	04/10/2004
Batea	Terra Alta	23/12/1999	32.8	1	31.0	02/10/2013
Igualada (XOM)	Anoia	11/07/1983	32.7	1	31.5	01/10/2019
Raimat	Segrià	31/08/1988	32.6	1	30.7	04/10/2004
Vilanova de Meià	Noguera	01/04/1996	32.5	1	32.2	04/10/2004
Serrateix (XOM)	Berguedà	01/05/1985	32.5	1	30.5	12/10/2011
Vic (XOM)	Osona	01/06/2001	32.0	1	31.6	12/10/2011
Rocallaura (XOM)	Urgell	01/05/1983	32.0	1	30.5	12/10/2011
Cervera	Segarra	27/10/1995	31.9	1	31.8	04/10/2004
Das - Aeròdrom	Cerdanya	22/05/2001	31.8	1	30.0	12/10/2001
Lladurs	Solsonès	05/05/1998	31.8	1	28.8	12/10/2011
l'Espluga de Francolí	Conca de Barberà	23/02/1996	31.3	1	30.7	02/10/1997
Pinós	Solsonès	03/07/1995	31.1	1	29.6	04/10/2004
la Vall d'en Bas (XOM)	Garrotxa	01/06/1982	31.1	1	31.0	12/10/2011
el Pont de Suert	Alta Ribagorça	14/02/1996	31.0	1	29.1	12/10/2011
Santa Coloma de Queralt	Conca de Barberà	19/11/1996	31.0	1	28.8	12/10/2011
Perafita	Lluçanès	03/07/1995	31.0	1	30.5	12/10/2011

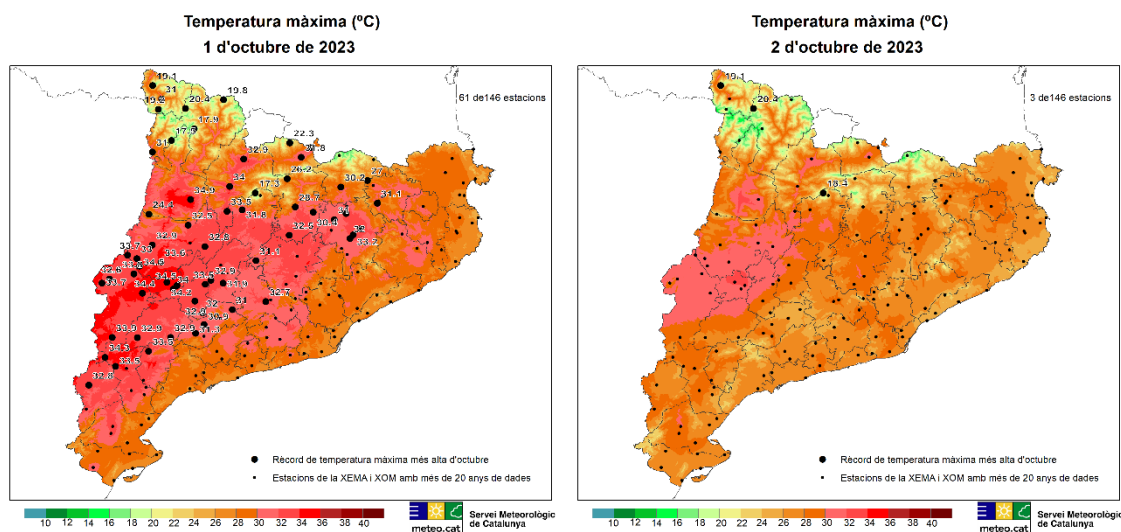
■ **Comunicat de premsa** ■

Vielha - Elipòrt	Val d'Aran	15/02/1996	31.0	1	28.7	06/10/2009
Blancafort	Conca de Barberà	18/01/2000	30.9	1	30.3	12/10/2011
Puigcerdà (XOM)	Cerdanya	07/02/1989	30.5	1	27.5	12/10/2011
la Quar	Berguedà	13/03/1996	30.4	1	29.8	12/10/2011
CampdevànoI (XOM)	Ripollès	01/01/1988	30.2	1	29.3	12/10/2011
Santuari de Queralt	Berguedà	23/01/2002	28.7	1	27.0	12/10/2011
Sant Pau de Segúries (XOM)	Ripollès	01/07/1999	27.0	1	27.0	12/10/2011
Gisclareny	Berguedà	12/03/1999	26.2	1	25.2	12/10/2011
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	17/06/2003	24.4	1	23.7	21/10/2014
Malniu (2.230 m)	Cerdanya	03/11/1999	22.3	1	19.9	12/10/2011
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	06/11/1997	20.4	1 i 2	17.7	08/10/2019
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	11/11/2000	19.8	1	16.5	02/10/2022
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	15/07/1999	19.2	1	16.4	30/10/2001
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	20/09/2001	19.1	1 i 2	18.2	01/10/2001
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	03/10/2002	18.4	2	17.2	12/10/2011
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	01/03/2002	17.9	1	15.3	12/10/2011
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	13/11/1998	17.5	1	16.7	12/10/2011

Cal subratllar el rècord de Lleida – Torre Ribera (Segrià), sèrie amb 51 anys de dades, on els 34,4 °C de diumenge van superar en gairebé 2 °C l'anterior rècord d'octubre, de 32,5 °C el 6 d'octubre de 2009.

L'endemà, el dilluns 2 d'octubre, la temperatura va recular pràcticament a tot Catalunya, llevat d'alguns indrets d'alta muntanya que van igualar o superar lleugerament els rècords del dia abans, com és el cas de l'estació del Port del Comte (2.316 m), amb 18,4 °C.

■ **Comunicat de premsa** ■

Els mapes anteriors, obtinguts a partir de les dades de la XEMA i la XOM, mostren la temperatura màxima registrada els dies 1 i 2 d'octubre, així com la localització dels nous rècords de temperatura assolits.

El precedent del 12 d'octubre de 2011

El diumenge 1 d'octubre va ser una jornada excepcionalment càlida, tal com demostren els nombrosos rècords registrats, però hi ha almenys un precedent d'un dia d'octubre comparable al conjunt de Catalunya: el 12 d'octubre de 2011. Els valors màxims assolits aquell dia van ser molt semblants als de diumenge, però es van distribuir de manera ben diferent, ja que a Ponent amb prou feines es van superar els 30 °C de màxima, però en canvi diversos sectors del prelitoral i fins i tot del litoral van registrar entre 30 i 34 °C, amb 34,7 °C a l'estació de Girona. Per això enguany no s'han batut rècords de calor a l'octubre a les comarques més properes al litoral.

8 dies consecutius amb 30 °C de màxima a Lleida

Localitats de Ponent, entre les quals la ciutat de Lleida, acumulen 8 dies consecutius amb màximes d'almenys 30 °C, des del dilluns 25 de setembre. L'estació de Lleida – la Femosa, situada a l'est del terme i fora del nucli urbà, ha mesurat des de 30,0 °C el 25 de setembre fins a 34,2 °C el diumenge 1 d'octubre.

Nit tropical a punts de litoral i mínimes rècord a l'octubre a muntanya

El cel serè i l'absència de vent, juntament amb la llarga durada de la nit, han permès que la temperatura nocturna baixés força i en general no fos tan alta per l'època com la diürna. La inversió tèrmica ha provocat que les mínimes més excepcionals es mesuressin cotes mitjanes i altes dels diversos massissos, sobretot al Pirineu, en alguns casos amb mínimes inèdites a l'octubre.

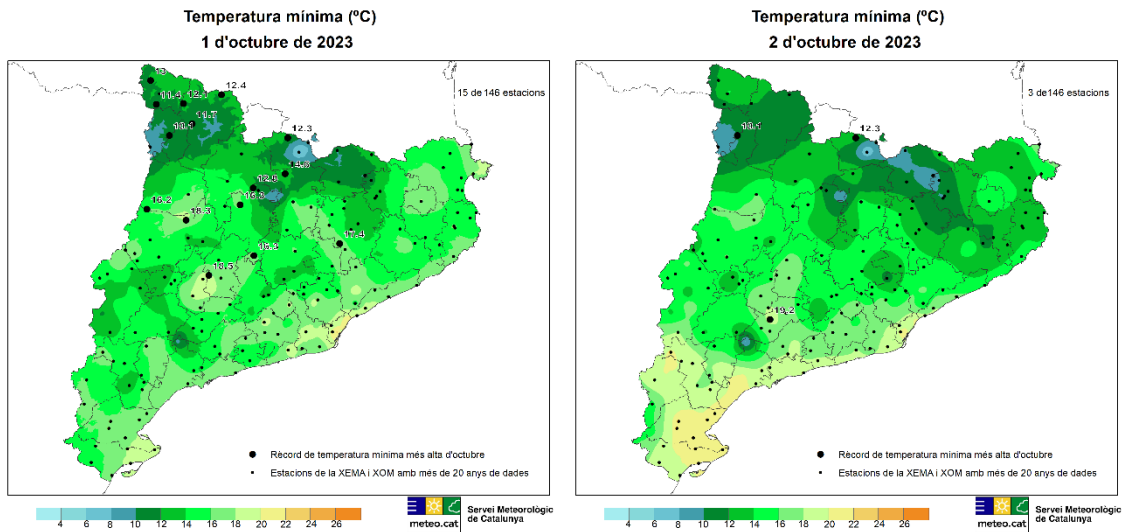
■ Comunicat de premsa ■

Temperatura mínima més alta d'octubre a 15 de 115 estacions de la XEMA amb >20 anys de dades

Estació	Comarca	Data d'inici de la sèrie	T mínima 2 octubre 2023 (°C)	T mínima més alta octubre (°C)	Data
Blancafort	Conca de Barberà	18/01/2000	19.2	18.3	12/10/2019
Malniu (2.230 m)	Cerdanya	03/11/1999	12.3	12.3	01/10/2023
el Canós	Segarra	22/10/1988	18.5	18.2	11/10/1997
Vilanova de Meià	Noguera	01/04/1996	18.3	17.3	06/10/2004
Muntanyola	Osona	12/01/1996	17.4	17.3	06/10/2001
Lladurs	Solsonès	05/05/1998	16.3	15.6	20/10/2004
Pinós	Solsonès	03/07/1995	16.3	16.2	03/10/2013
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	17/06/2003	16.2	16.0	28/10/2006
Gisclareny	Berguedà	12/03/1999	14.6	14.6	29/10/2006
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	20/09/2001	13.0	11.8	12/10/2011
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	03/10/2002	12.8	12.8	12/10/2011
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	11/11/2000	12.4	11.3	12/10/2011
Malniu (2.230 m)	Cerdanya	03/11/1999	12.3	12.1	12/10/2011
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	06/11/1997	12.1	10.5	06/10/2009
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	01/03/2002	11.7	10.6	12/10/2011
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	15/07/1999	11.4	11.2	12/10/2011
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	13/11/1998	10.1	10.1	12/10/2011

Entre els dies 1 i 2 d'octubre, 16 de les 115 estacions de la XEMA amb més de 20 anys de dades han mesurat la temperatura mínima diària més alta de tota la seva sèrie, mesurada de 0 a 24 h UTC. Són estacions situades a cotes mitjanes i altes del Pirineu i a sectors relativament elevats del Prepirineu i de l'interior.

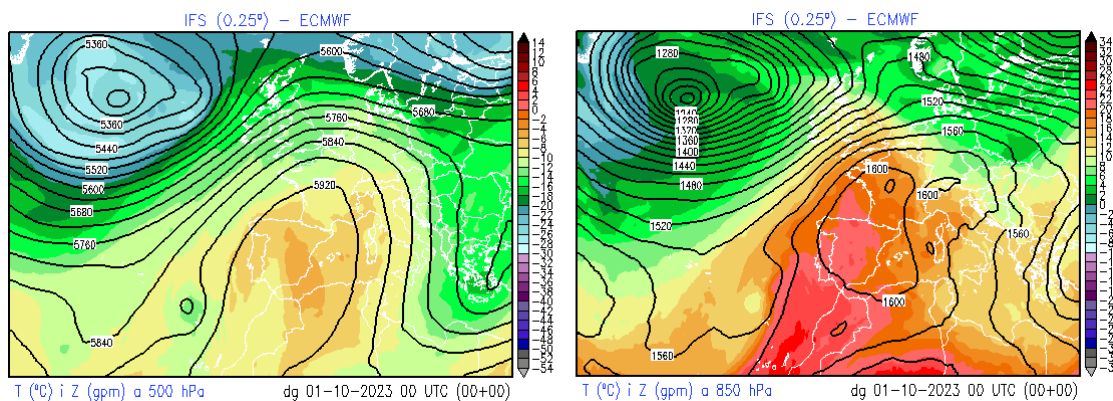
■ **Comunicat de premsa** ■

Els mapes anteriors, obtinguts a partir de les dades de la XEMA, mostren la distribució dels nous rècords de temperatura mínima diària (0-24 h UTC) d'octubre assolits el diumenge 1 d'octubre, i molt puntualment l'endemà, dia 2. Els tons groguencs mostren valors de temperatura mínima per sobre dels 20 °C (nit tropical) al Barcelonès, al delta de l'Ebre i a la Costa Daurada.

Una situació de bloqueig anticiclònic

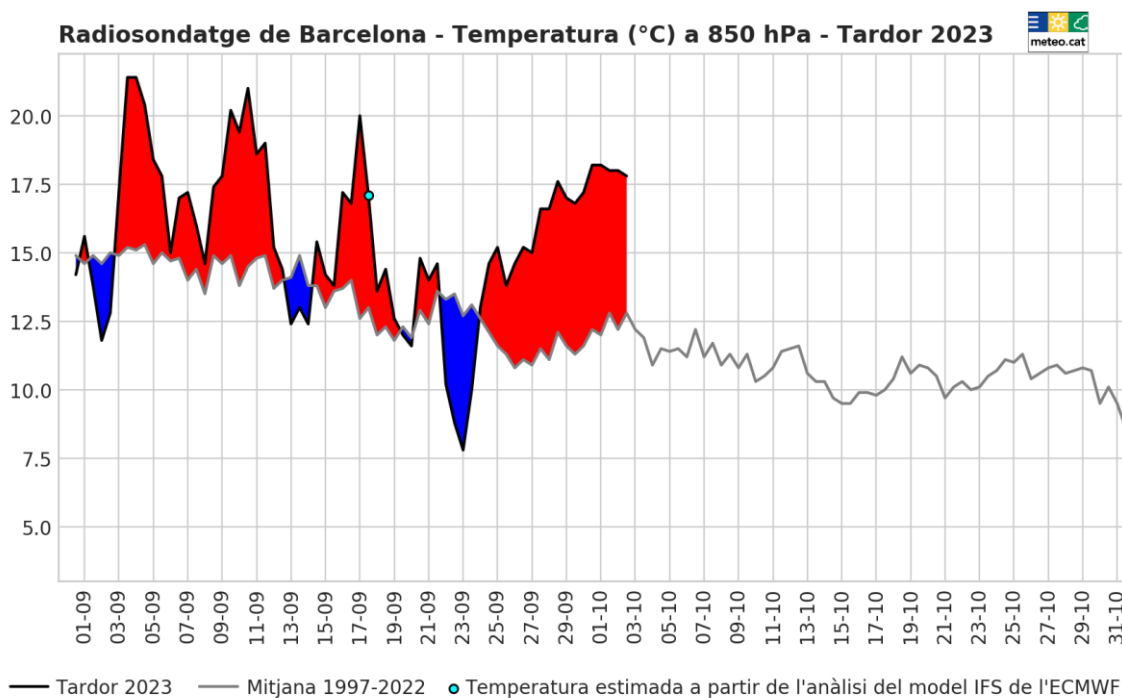
La situació meteorològica causant d'aquest llarg episodi d'absoluta estabilitat atmosfèrica, absència de núvols i temperatura elevada a Catalunya ha estat un bloqueig anticiclònic molt marcat.

El mapa de l'esquerra, corresponent a la topografia de 500 hPa (uns 5.900 m d'altitud) del diumenge 1 d'octubre a la matinada, permet identificar una gran dorsal abraçant la Mediterrània occidental, centrada sobre la península Ibèrica. A la dreta, la topografia de 850 hPa (prop de 1.600 m d'altitud) mostra una massa d'aire amb una temperatura plenament estiuenca, d'uns 18 °C sobre Catalunya, 6 °C per sobre de la mitjana a principis d'octubre.

Un episodi de calor tardana després d'un setembre especialment càlid

La gràfica següent mostra l'evolució de la temperatura i l'anomalia respecte a la mitjana dels últims 25 anys a 850 hPa des de l'1 de setembre, segons dades de l'estació de radiosondatge de Barcelona. S'hi observen 4 episodis de temperatura clarament superior a la normal, fet que ha provocat que [el setembre d'enguany hagi estat el més càlid de les últimes dècades a bona part de Catalunya](#). El més persistent és el que ha provocat aquests últims dies de setembre i primers d'octubre tan càlids per l'època, amb una temperatura de fins a 18 °C a aquest nivell de referència. No és un valor inèdit a Catalunya a l'octubre, però la persistència de la situació i l'ambient plenament assolellat han permès que la calor fos excepcionalment intensa en superfície.

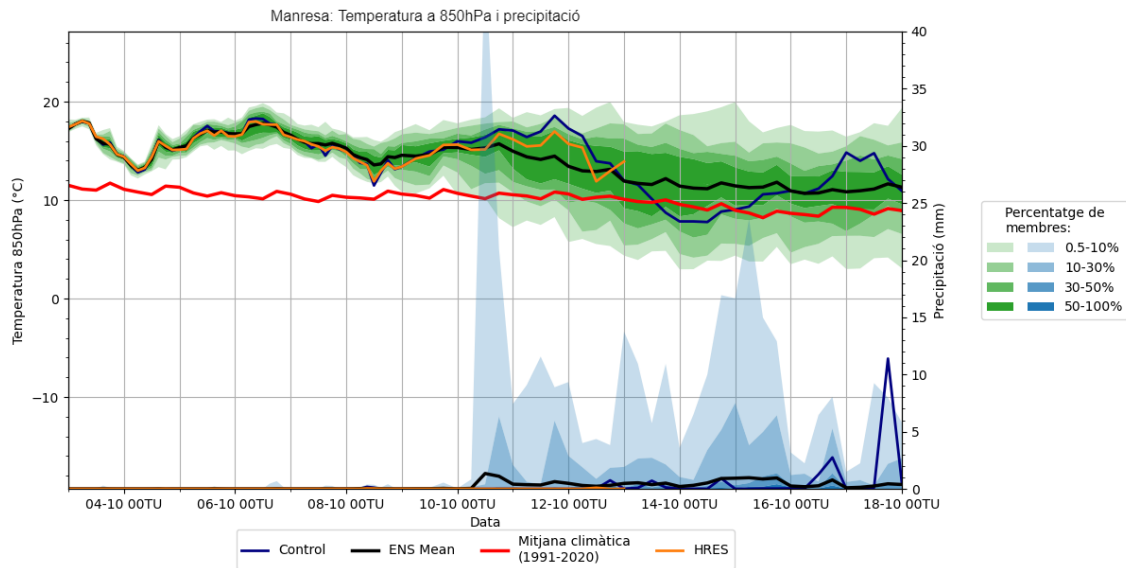

Baixada de la temperatura transitòria

La situació anticiclònica d'aquests darrers dies es mantindrà fins a finals de la setmana vinent. En conseqüència, aquest episodi càlid podria allargar-se fins al 18 d'octubre, quan la temperatura ja s'aproximaria als valors propis per l'època de l'any. Aquest fet es pot veure en la següent gràfica per Manresa, on es presenta la predicció de la temperatura a 850 hPa (línia negra envoltada de la dispersió de la predicció en colors verds), comparada amb la mitjana climàtica (línia vermella). A la part baixa de la gràfica també es mostra la probabilitat de precipitació (colors blaus).

■ **Comunicat de premsa** ■

Tot i això, demà, dimecres 4 d'octubre, es preveu el pas d'un front associat a una baixa situada al mar del Nord, que comportarà una davallada transitòria de la temperatura, augment de la nuvolositat sobretot al terç nord i possibilitat d'algun ruixat al Pirineu oriental.

3 d'octubre de 2023